

**FAVQULODDA VAZIYATLARDAN XOLI MAHALLA OYLIGI: XAVFSIZLIK
MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH OMILI**

D. Amangeldiev

QR FVB bo‘linma boshlig‘i mayor.

O. Olimboyev

bo‘linma katta inspektori katta leytenant.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18711088>

Bugungi globallashuv va texnologik taraqqiyot sharoitida favqulodda vaziyatlar xavfi nafaqat tabiiy ofatlar, balki texnogen omillar sababli ham ortib bormoqda.

Shu bois jamiyatda xavfsizlik madaniyatini shakllantirish muhim ahamiyat kasb etadi.

“Favqulodda vaziyatlardan xoli mahalla oyli” ana shu maqsadga xizmat qiluvchi kompleks profilaktik tadbirlar tizimidir.

Mazkur oylik tashabbusi O‘zbekiston Respublikasi Favqulodda vaziyatlar vazirligi tomonidan boshqa hamkor tashkilotlar bilan birgalikda amalga oshiriladi.

Uning asosiy vazifasi — aholi o‘rtasida favqulodda vaziyatlar (zilzila, yong‘in, suv toshqini, gaz sizib chiqishi, texnogen avariya va boshqalar)ning oldini olish bo‘yicha bilim va ko‘nikmalarni mustahkamlashdan iborat.

Ilmiy nuqtai nazardan qaraganda, favqulodda vaziyatlarning oldini olish uch bosqichni o‘z ichiga oladi:

Monitoring va prognozlash – xavf manbalarini aniqlash va ehtimoliy holatlarni oldindan baholash.

Profilaktika – xavfni kamaytirishga qaratilgan tashkiliy va texnik choralarini ko‘rish.

Tayyorlik va tezkor harakat – favqulodda vaziyat yuz berganda to‘g‘ri va tezkor choralar ko‘rish.

Oylik doirasida mahallalarda yong‘in xavfsizligi qoidalari, gaz va elektr jihozlaridan foydalanish madaniyati, zilzila vaqtida evakuatsiya tartibi bo‘yicha tushuntirish ishlari olib boriladi.

Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, aholining favqulodda vaziyatlar bo‘yicha xabardorlik darajasi qanchalik yuqori bo‘lsa, talafotlar shunchalik kam bo‘ladi.

Demak, bilim – xavfsizlikning eng muhim omilidir.

Shuningdek, ushbu oylik jarayonida xonadonlarda texnik ko‘riklar o‘tkazilib, mavjud kamchiliklar aniqlanadi va ularni bartaraf etish yuzasidan tavsiyalar beriladi.

Bu esa risklarni boshqarish tizimining amaliy ifodasidir. Xavfsizlikni ta'minlash faqat davlat organlarining emas, balki har bir fuqaroning mas'uliyatini talab etadi.

Xulosa qilib aytganda, "Favqulodda vaziyatlardan xoli mahalla oyligi" nafaqat targ'ibot tadbiri, balki ilmiy asoslangan profilaktik faoliyatdir.

U aholining xavfsizlik madaniyatini oshirish, favqulodda vaziyatlarning oldini olish va jamiyat barqarorligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Zero, ogohlik va bilim – har qanday xavf-xatarga qarshi eng samarali himoyadir.